

Citotoets Oefenboek (2)

Geschied voor de LVS-toetsen van het Cito en
andere toetsen

Groep 5

© 2020 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

ISBN 978-94-93218-14-7

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Taal | Lezen 6

Begrijpend lezen 6

Gatenteksten 10

Voorspellen 14

Woordenschat 16

Taal | Spelling 20

Niet-werkwoorden | Dictee 20

Rekenen | Getallen 22

Rekenen | Verhoudingen 30

Rekenen | Meten en meetkunde 34

Rekenen | Verbanden 42

Antwoorden 44

Inleiding

Met dit Citotoets Oefenboek voor groep 5 (deel 2 van een serie van drie) kunnen leerlingen op een goede en verantwoorde manier – zelfstandig – hun vaardigheden voor Taal en Rekenen verder ontwikkelen. Deze Oefenboeken zijn uitstekend geschikt voor de voorbereiding op de LVS-toetsen van het Cito en van andere toetsaanbieders.

In groep 5 worden de vaardigheden op het gebied van rekenen en taal verder ontwikkeld. Nieuwe strategieën en vaardigheden worden, boven op de basisvaardigheden, in een snel tempo aangeleerd. De LVS-toetsen worden door scholen afgenomen om de ontwikkeling van een leerling – per vaardigheid – op de voet te volgen en het geeft aan waar een leerling staat ten opzichte van zijn groepsgenoten.

De LVS-toetsen maken onderdeel uit van het leerlingvolgsysteem van het Cito. Ze zijn methode-onafhankelijk. De behaalde resultaten geven een beeld van het niveau van de leerling. Aan de hand van de behaalde resultaten kan gekeken worden op welk leergebied nog extra aandacht nodig is.

In groep 5 vinden twee afnamemomenten plaats. De eerste LVS-toets (M5) wordt rond januari afgenomen. De tweede LVS-toets (E5) wordt rond mei afgenomen.

Onderwerpen taal en rekenen

Alle onderwerpen die in de LVS-toetsen zitten, komen in dit Oefenboek uitgebreid aan bod. De vraagstelling is afgestemd op die van het Cito. De LVS-toetsen bestaan uit de onderdelen Taal en Rekenen. Hieronder volgt een overzicht van de onderdelen met de domeinen en subdomeinen die getoetst worden.

Taal

Domein	Subdomein
Lezen	Begrijpend lezen Gatenteksten Voorspellen Woordenschat
Spelling	Niet-werkwoorden (dictee)

Rekenen

Domein
Getallen
Verhoudingen
Metten en meetkunde
Verbanden

Wat wordt er getoetst?

De LVS-toetsen worden aangeboden als een papieren toets, maar ook digitaal. Dit Oefenboek bevat zowel open vragen als meerkeuzevragen, waarbij altijd maar één antwoord goed is. De open vragen sluiten meer aan op de methodetoetsen en vragen meer van de capaciteit van de leerling. Ten opzichte van de vorige versies staat in deze nieuwste versie van de Cito LVS-toetsen de tekst groter en staan de opgaven in één kolom.

Taal

Bij Taal wordt getoetst wat de kennis en vaardigheden zijn voor Lezen en Spelling.

Begrijpend lezen

Bij Begrijpend lezen gaat het om het verwerken van informatie in een tekst. Daarbij kan de lezer relaties leggen tussen tekstdelen en tussen de tekst en de eigen kennis. Er worden verschillende tekstsoorten aangeboden: informatief, betogend, instructief of fictief.

Gatenteksten

Bij Gatenteksten kan de lezer de informatie uit een tekst interpreteren. Hij legt verbanden met dat wat hij al weet, door weggelaten stukjes tekst in te vullen.

Voorspellen

Bij Voorspellen ziet de lezer de titel, een klein deel van de tekst en een ondersteunende afbeelding.

Aan de hand van de titel, de zichtbare tekst, de afbeelding, de antwoordopties en de eigen voorkennis, voorspelt de lezer wat de inhoud of het doel van de tekst zou kunnen zijn.

Woordenschat

Bij Woordenschat zijn de opgaven gericht op de betekenis van woorden en woordgroepen, maar ook op de betekenisrelatie tussen woorden.

Spelling | Niet-werkwoorden (dictee)

Bij Spelling wordt de actieve spellingvaardigheid getoetst, doordat de leerlingen de niet-werkwoorden moeten opschrijven. Binnen deze opgaven komen woorden aan bod uit de verschillende spellingcategorieën.

Rekenen

Bij Rekenen worden de standaard domeinen getoetst: Getallen, Verhoudingen, Meten en meetkunde en Verbanden.

Getallen

Het onderdeel Getallen richt zich op getallen, getalrelaties en het uitvoeren van elementaire bewerkingen, zoals optellen, aftrekken, delen en combinaties hiervan met hele getallen en kommagetallen (geld). Zowel in opgaven met als zonder context.

Verhoudingen

Bij Verhoudingen gaat het om het inzichtelijk werken met verhoudingen, in opgaven met en zonder context.

Meten en meetkunde

Het onderdeel Meten en meetkunde richt zich vooral op het begrip van verschillende grootheden (lengte, oppervlakte, omtrek, gewicht, inhoud, tijd en geld). Het aflezen van meetresultaten, het omzetten van maateenheden en de opbouw van de decimale structuur van het metriek stelsel komen aan bod.

Verbanden

Bij Verbanden gaat het voornamelijk om het omgaan met tabellen, diagrammen, grafieken, legenda's en assenstelsels en het aflezen van kaarten. De opgaven richten zich op het lezen en interpreteren van gegevens en het met elkaar in verband brengen van de gegevens uit verschillende informatiebronnen.

Meer oefenen ...

Dit boek is het tweede deel van een set van drie. Alle drie de boeken samen vormen een gedegen voorbereiding op de LVS-toetsen. Wil je kind meer oefenen dan wat deze serie aanbiedt? Junior Einstein heeft ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Je vindt deze op onze website www.junioreinstein.nl.

1 Nummerborden

2 In 1898 kocht meneer Van Dam uit Groningen een auto. Toen stond er op de
3 kentekenplaat van een auto één nummer. Het nummer van meneer Van Dam was
4 makkelijk te onthouden. Dat was namelijk nummer 1. Dit was de allereerste auto
5 met een nummerbord in Nederland. De nummerborden werden ingevoerd om de
6 eigenaar van de auto te herkennen. De eerste nummerborden waren blauw met
7 witte cijfers. Nu zijn onze nummerborden geel. Ook hebben ze geen witte cijfers
8 meer, maar zwarte.

9 Het is belangrijk dat elke auto een nummerbord heeft. Als een auto bijvoorbeeld
10 wordt gestolen, kan de auto worden teruggevonden door het nummerbord.
11 En als iemand een verkeersfout maakt en doorrijdt, kan de eigenaar toch worden
12 gevonden. Een voorbeeld hiervan is het rijden door rood licht of met een auto
13 ergens tegenaan botsen.

14 Op een gegeven moment kwamen er ook letters op de nummerborden te staan.
15 Je kon aan de eerste letter zien uit welke provincie de auto kwam. A was Groningen,
16 B was Friesland, D was Drenthe enzovoort. De letter C werd overgeslagen, want die
17 letter leek erg op een nul. Helemaal als de auto hard reed. Het was dus direct aan
18 het nummerbord te zien uit welke provincie de auto kwam. Na verloop van tijd werd
19 dit afgeschaft. Je kon daarna niet langer zien uit welke provincie een auto kwam.
20 Wel kunnen we nu zien uit welk land een auto komt. Zo staat NL voor Nederland, B
21 voor België, D voor Duitsland ...

- 1** Lees: Dat was ... nummer 1. (r. 4)
Wat doet de schrijver hier?

De schrijver ...

- geeft enkele tips.
- geeft een toelichting.
- geeft zijn mening.
- vertelt een verhaal.

- 2** Waarom kreeg de auto van meneer Van Dam nummer 1?

- Deze auto kreeg het eerste nummerbord van Nederland.
- Meneer Van Dam heeft het eerste nummerbord bedacht.
- Meneer Van Dam was de eerste persoon met een auto.
- Zijn auto was de allereerste in Nederland.

Woordenschat

Je leest een zin.

De vraag is steeds: Welk woord moet op de streep staan?

1 De juf vertelt een mop.
Alle kinderen beginnen te _____.

- grinniken
- hinniken
- hinkelen
- wankelen

2 Vandaag krijgen we een nieuw rekenboek.
We beginnen bij het eerste _____.

- gevoel
- hoofdstuk
- kalender
- tijdschrift

3 Pieter heeft een erg grote mond.
Hij is nogal _____.

- brutaal
- sluw
- verlegen
- zuinig

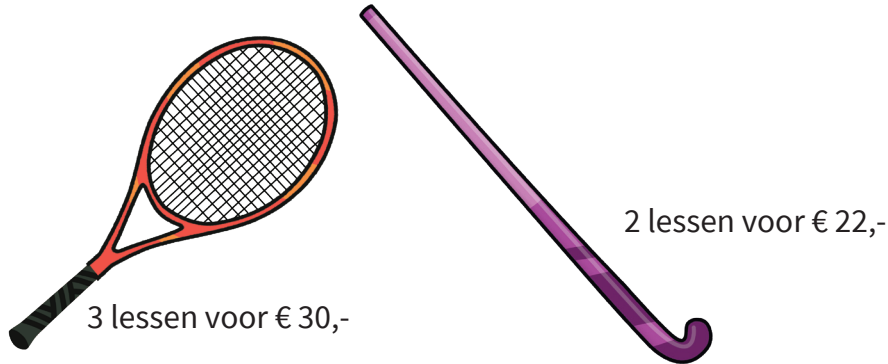
4 Nova wil graag langer opblijven.
Ze probeert de tijd te _____.

- rekken
- strekken
- verkorten
- wekken

5 Vandaag zijn we bij de klimwand.
De kinderen _____ zo omhoog.

- klauteren
- hangen
- rennen
- stuiteren

- 1 Bas wil sporten. Hij twijfelt tussen hockey en tennis.
Hij kiest voor de sport waar hij per les het minst betaalt.

Voor welke sport kiest Bas?

_____

- 2 Bij de slager kost een kilo gehakt 8 euro.
Robert wil graag anderhalf kilo gehakt.

Hoeveel euro moet hij betalen?

_____ euro

- 3 In 1 pak zitten 15 koekjes.
Voor het schoolfeest heeft juf 60 koekjes nodig.

Hoeveel pakken heeft juf nodig?

_____ pakken

Taal | Lezen

Nummerborden

1. geeft een toelichting.
2. Deze auto kreeg het eerste nummerbord van Nederland.
3. Omdat een auto dan makkelijk kan worden teruggevonden.
4. in: Een voorbeeld ... botsen. (r. 12 en 13)
5. De letter C was niet goed leesbaar als je hard reed.
6. Hij wil je iets leren over de geschiedenis van nummerborden.
7. een weettekst

De griezeltent

1. Ze hebben zomervakantie en kunnen doen waar ze zelf zin in hebben.
2. Ze gaan eerst alles bij elkaar leggen.
3. Omdat ze van plan zijn om een griezelverhaal te vertellen.
4. Omdat ze denken dat hun hond Bobby de griezelwolf is uit het verhaal.
5. De griezelwolf rent heel dicht achter Teun en Eefje.
6. Het verhaal loopt goed af. Teun, Eefje en Bobby slapen rustig in de tent.

Muzikale oorzurmen

1. Er zijn oorzurmen die wel in je oor kruipen
2. Heb jij het weleens gehad?
3. herkenbaar

4. steeds weer dat stukje dat je kent
5. niet een duidelijke manier
6. dan kan de muzikale oorzurm meteen verdwijnen
7. je kunt dan wel een nieuwe muzikale oorzurm krijgen
8. raadselachtig
15. broek
16. peper
17. lezen
18. vlinder
19. bliksem
20. televisie
21. blokfluit
22. praten

Origami

1. vouwen
2. vierkant
3. De eerste vouwsels
4. Voorbeelden hiervan zijn
5. is heel belangrijk
6. de voorkant
7. aan de hand van

Voorspellen

1. een uitleg
2. een weettekst
3. in een krant
4. een recept
5. Over hoe je een verhaal moet vertellen.

Woordenschat

1. grinniken
2. hoofdstuk
3. brutaal
4. rekken
5. klauteren
6. verknald
7. afgehaakt
8. netjes
9. handig
10. trakteren
11. tuinman
12. autorijden
13. paardrijden
14. camera

Rekenen | Getallen

1. 850
2. 4
3. 72
4. 10
5. 120
6. 24
7. 1.000 - 600 - 70 - 5
8. 480
9. 100
10. 17
11. 4
12. 72
13. 8
14. 680
15. 4
16. 72 - 119 - 328 - 476 - 518
17. 32
18. 410 en 340
19. 1.001
20. 505
21. 10
22. 45
23. Timo
24. 140
25. 85
26. 25
27. € 4,50